

Environmentálna výchova v materskej škole

Kamarátka príroda

AUTORI:

Magdaléna Hudáková

**M gr. Lenka Mrázová
Eva Makróciová**

Úvod

*Každý vzdelaný človek, čím je lepší
a ušľachtilejší ,tým viac si váži prírodu
Kto si váži prírodu ,ten ju miluje. Láska
k prírode sa mala vstěpovat' detom
v rodinách ako jedna z najvážnejších
vlastností človeka.*

(J.A. Komenský)

S environmentálnou výchovou začíname od najútlejšieho veku, pri rešpektovaní vekových a individuálnych zvláštností detí. V predškolskom veku sú deti k všetkému navôkol omnoho citlivejšie a vnímavejšie ako dospelí. Sú prístupnejšie novým názorom , podnetom a nápadom .Čím skôr začneme formovať ich správanie sa voči prírode, tým väčší je predpoklad, na dosiahnutie pozitívnych výsledkov.

Dnes stojíme pred vážnou problematikou obnovenia harmónie svetového životného prostredia. Nutne treba zmeniť vzťah človeka k prírode a uznávanie jej životných hodnôt .Akékoľvek ohrozenie životného prostredia je akútnym nebezpečenstvom pre všetkých. S cieľavedomou v oblasti ochrany prírody a životného prostredia je potrebné začať už u detí predškolského veku.

V tomto projekte ponúkame cestu , ako naučiť deti využívať informácie týkajúce sa životného prostredia a včleniť ich do výchovno-vzdelávacej činnosti.

ORGANIZÁCIA PROJEKTU

1.časť Starostlivosť o životné prostredie

Stav životného prostredia v našej blízkosti- školský dvor a okolie MŠ

Dostatok zelene v areáli školského dvora , hluk v triede ,blízkosť hlavnej komunikácie.

2.časť Ako pomôcť prírode -hľadanie riešenia

Zapojiť deti do daného problému. Zberať papier odovzdávať ho do zberu, využívať odpadový materiál na výrobu nových výrobkov. . Neničiť prírodu.(nelámať konáre okrasných kríkov, nezabíjať drobné živočíchy, zvýšenú pozornosť venovať rybám ,zapojiť deti do starostlivosti o ne. Venovať starostlivosť vytvorenému kvetinovému záhonu .

3.časť realizácia projektu

Detstvo je ideálnym obdobím pre rozvíjanie spätosti s prírodou .Krok za krokom vstúpujeme kladný postoj k životnému prostrediu, ktorý ich obklopuje .Tento projekt poukazuje ,ako environmentálnu výchovu integrujeme do výchovno - vzdelávacieho procesu a ako sa realizuje v podmienkach našej MŠ v spolupráci s rodičmi a spoločenskými organizáciami V rámci výtvarnej a pracovnej výchovy vyrábame rôzne výrobky z odpadového materiálu .

AKTIVITY

- ✚ *Vitamínový deň* ochutnávka maškrt z ovocia a zeleniny
- ✚ *Strašidielka z tekvičiek*
- ✚ *Lesnícke dni*- vysádzanie mladých ihličnanov , výstava výrobkov z lesných plodov
- ✚ *Deň zeme* –starostlivosť o kvetinový záhon a plochu školskej záhrady
- ✚ *Deň mlieka* –výroba produktov z krabíc od mliečnych výrobkov
- ✚ *Prechod rozprávkovým lesom* – zdravý pobyt na čerstvom vzduchu v areáli Predná Hora spojený s poznávaním lesa.
- ✚ *Putovanie kvapky*- pozorovanie života v rybníku a v akváriu
- ✚ *Ahoj Afrika* -oboznámiť deti s exotickými zvieratami- v rámci *dňa v Afrike*

CHARAKTERISTIKA A ŠTRUKTÚRA PROJEKTU

Projekt je vytvorený pre deti materskej školy tak ,aby sa aktivity dali prispôbiť pre rôzne vekové kategórie. Aktivity logicky na seba nadväzujú a nasledujúca je logickým pokračovaním predchádzajúcej.

Realizácia projektu: Projekt možno realizovať vo všetkých organizačných formách MŠ podľa daných podmienok .frontálne, individuálne a skupinách.

Cieľ projektu:

- ✚ prebúdzat' environmentálne cítenie, byť citlivý na aktuálny stav prírody;
- ✚ zvyšovať povedomie o možnostiach ochrany a zveľad'ovania prostredia, v ktorom žijeme;
- ✚ prostredníctvom zážitkového učenia komplexne poznať javy a deje v životnom prostredí;
- ✚ výchova detí pre životné prostredie;

Ukázať deťom, že môžu a dokážu pre **ZEM** urobiť veľa prospešného.

Stratégia výchovno- vzdelávacej činnosti:

- ✚ pozorovanie v bezprostrednom okolí, vychádzky do prírody, výlety, školský dvor;
- ✚ demonštrovanie, vizuálne vysvetľovanie;
- ✚ prezentácia, výsledky, výtvary detí;
- ✚ diskusia, rozhovor, vyjadrovanie myšlienok deťmi;
- ✚ dramatizácia- hranie rolí ,simulácie, aktívna účasť detí;
- ✚ priama činnosť detí (zapájanie všetkých zmyslov, s cieľom získavania informácií);

Špecifické ciele podľa školského vzdelávacieho programu ISCED 0 ,plnené týmto projektom

V rámci realizácie environmentálnej výchovy poskytujeme deťom možnosť rozvíjať sa integrovane vo všetkých oblastiach.

Kognitívna - získať primerané poznatky o ochrane prírody, vypestovať si základné návyky ekologického konania ,spoznať prírodu a jej význam

Sociálno- emocionálna - rozvíjať emocionálny vzťah k prírode, ochrane života. naučiť niesť zodpovednosť za svoje konanie.

Perceptuáno- motorická - rozvíjať zmyslové vnímanie, koordináciu zmyslových a pohybových orgánov .Utvárať pozitívny vzťah k prírode a životnému prostrediu pri pohybových aktivitách a pobyte vonku.(sánkovanie, beh ,skok, lezenie)

V dostatočnej miere využívať multifunkčné ihrisko k pohybovým aktivitám

Konkrétne úlohy:

- ✚ pozorovať a poznávať zmeny na kríkoch a stromoch- ako sa menia listy, ich štruktúra a sfarbenie;
- ✚ Poznávať jesenné plody;
- ✚ Pozorovať zmeny počasia zhotoviť si kalendár počasia;
- ✚ Všímať si zmeny v prírode vplyvom ročných období;
- ✚ Z plastových fliaš zhotovovať krmidlá pre vtákov, pozorovať ich stopy;
- ✚ Oboznamovať sa s podmienkami rastu rastlín(rýchlenie vetvičiek), sadenie semienok
- ✚ Pozorovanie priletu sťahovavých vtákov, ich stavba hniezd;
- ✚ Starostlivosť o kvetinový záhon;
- ✚ Pozorovať život v okolí rybníka Muránska Lehota- všímať si drobný hmyz;
- ✚ Ochrana vlastného zdravia –vhodné oblečenie pre dané ročné obdobie, a šport;
- ✚ Pozorovanie rastu prvých jarných kvetov;

V materskej škole vytvárame u detí správne návyky a postoje k životnému prostrediu najmä pomocou edukačných aktivít a praktických činností. Prirodzené zážitky a skúsenosti uprednostňujeme pred sprostredkovanými.

Edukačné aktivity:

- ✚ **Pomôžte mi kamaráti** - podieľať sa na čistení dvora od odpadkov;
- ✚ **Môj lístočkový kamarát** - urobiť z vylisovaných listov postavu svojho kamaráta z MŠ;
- ✚ **Gaštanček** - vytvoriť postavu z gaštanov;
- ✚ **Farebný svet stromov** - pozorovať farby a odtiene na kvitnúcich ovocných stromoch;
- ✚ **Ako sme hľadali Jar** - spontánne sa zapájať do rozhovoru o ročných obdobiach a rozdieloch podľa obrázkov aj vlastných skúseností;
- ✚ **Čo potrebujú kvety?** - Vedieť sa postarať o kvety v triede;
- ✚ **Jedna kvapka vody** - uvedomiť si význam vody pre kvety;
- ✚ **Stromy a ja** - viesť deti k presvedčeniu, že stromy sú živé;
- ✚ **Čistenie rybníky** - Zberanie odpadkov;
- ✚ **Na rybára** - poznávať živočíchy, ktoré vedia plávať;
- ✚ **Hádanie zvukov** - poznávanie živej aj neživej prírody podľa zvukov;
- ✚ **Na obláčiky** - poznať význam vody pre život na zemi aj pre človeka;
- ✚ **Malé semienko** - Uskutočniť pokus klíčenia rastlín;
- ✚ **Vtáci sa vracajú** - Pozorovať lastovičky, ich hniezda;
- ✚ **Kto dýcha, žije?** - pozorovať vplyv počasia na kvitnúce stromy a ihličnany;
- ✚ **Ahoj Afrika** - priame pozorovanie exotických vtákov a zvierat;

Tematický okruh JA SOM

Perceptuálo – motorická oblasť:

- ✚ **Obsahový štandard – Práca s rôznym materiálom;**
- ✚ **Výkonový štandard** – Zhotoviť výtvary z rozmanitého materiálu, vrátane odpadového, rôznymi technikami (strihať, lepiť, tvarovať materiál, atď.), uplatňovať pri tom technickú tvorivosť;

- ✚ **Obsahový štandard – Elementárne základy práce s počítačom;**
- ✚ **Výkonový štandard** – Zvládnuť na základe nápodoby a slovných inštrukcií dospelého na elementárnej úrovni prácu s počítačom – pracovať s detskými edukačnými programami;

Sociálne – emocionálna oblasť:

- ✚ **Obsahový štandard** – Počúvanie s porozumením;
- ✚ **Výkonový štandard** – Počúvanie s porozumením;

- ✚ **Obsahový štandard** – Pasívna a aktívna slovná zásoba;
- ✚ **Výkonový štandard** – Rozširovať si pasívnu a aktívnu slovnú zásobu. Uplatniť aktívnu slovnú zásobu vzhľadom na obsahový kontext (zmysluplne rozprávať o svojich pocitoch, zážitkoch, dojmoch);

Tematický okruh ĽUDIA

Kognitívna oblasť:

- ✚ **Obsahový štandard** – Farby, farebná rozmanitosť vo vlastných produktoch;
- ✚ **Výkonový štandard** – Uplatňovať na základe vlastného pozorovania farebnú rozmanitosť vo výtvarných, pracovných i technických produktoch;

Sociálne – emocionálna oblasť:

- ✚ **Obsahový štandard** – Orientácia v emóciách iných osôb;
- ✚ **Výkonový štandard** – Vyjadriť elementárne hodnotiace postoje k správaniu iných;

Tematický okruh PRÍRODA

Perceptuálne – motorická oblasť:

- ✚ **Obsahový štandard – Pohyb v prírode;**
- ✚ **Výkonový štandard** – Modifikovať pohyb v zmenených podmienkach alebo v problémových situáciách. Zvládnuť turistickú vychádzku do blízkeho prírodného okolia;

- ✚ **Obsahový štandard – Výtvarná, pracovná a technická tvorivosť;**
- ✚ **Výkonový štandard** – Prejaviť zručnosti a praktickú tvorivosť pri vytváraní produktov z prírodnín prostredníctvom využitia rôznych pracovných a výtvarných techník;

Kognitívna oblasť:

- ✚ **Obsahový štandard – Ročné obdobia;**
- ✚ **Výkonový štandard** – Rozlíšiť podľa typických znakov ročné obdobia;

- ✚ **Obsahový štandard – Rastlinná a živočíšna ríša;**
- ✚ **Výkonový štandard** – Určiť niektoré pozorovateľné spojitosti medzi rastlinnou a živočíšnou ríšou;

- ✚ **Obsahový štandard – Význam prírodného prostredia;**
- ✚ **Výkonový štandard** – Zdôvodniť význam prírodného prostredia na základe pozorovania a zážitkov z prírody;

- ✚ **Obsahový štandard – Zvieratá a živočíchy;**
- ✚ **Výkonový štandard** – Poznať, rozlíšiť a určiť na základe priameho alebo sprostredkovaného pozorovania niektoré domáce, lesné a exotické zvieratá, vtáky a voľne žijúce živočíchy. Zaujať pozitívne postoje k zvieracej ríši;

- ✚ **Obsahový štandard – Kvety;**
- ✚ **Výkonový štandard** – Poznať, opísať a rozlíšiť niektoré kvety;

- ✚ **Obsahový štandard – Starostlivosť o rastliny;**
- ✚ **Výkonový štandard –** Uvedomiť si a vedieť zdôvodniť význam starostlivosti o rastliny;

- ✚ **Obsahový štandard – Stromy a kríky;**
- ✚ **Výkonový štandard –** Poznať, opísať a rozlíšiť stromy a kríky a zdôvodniť ich odlišnosť;

- ✚ **Obsahový štandard – Živá a neživá príroda;**
- ✚ **Výkonový štandard –** Poznať, rozlíšiť zložky živej a neživej prírody;

- ✚ **Obsahový štandard – Počasie;**
- ✚ **Výkonový štandard –** Poznať, opísať, rozlíšiť prírodné javy ovplyvnené počasím;

Sociálne – emocionálna oblasť:

- ✚ **Obsahový štandard – Krásy prírody;**
- ✚ **Výkonový štandard –** Citlivo vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť;

- ✚ **Obsahový štandard – Hodnotenie prírodného prostredia;**
- ✚ **Výkonový štandard –** Hodnotiť prírodné prostredie;

- ✚ **Obsahový štandard – Ochránárske postoje k prírode;**
- ✚ **Výkonový štandard –** Prakticky uplatniť návyky starostlivosti o prírodu (nezhadzovať odpadky, hrabať lístie, atď.);

Tematický okruh KULTÚRA

Sociálne – emocionálna oblasť:

- ✚ **Obsahový štandard – Výtvarná tvorivosť;**
- ✚ **Výkonový štandard –** Kresliť, maľovať, modelovať rôznymi technikami, tvorivo a s použitím rôzneho materiálu;

✚ **Obsahový štandard – Knihy, písmená a číslice;**

✚ **Výkonový štandard** – Prejaviť záujem o knihy, písmená, číslice, orientovať sa v knihách;

✚ **Obsahový štandard – Detská, ľudová a autorská poézia a próza;**

✚ **Výkonový štandard** – Počúvať s porozumením a citovým zaangažovaním detskú ľudovú a autorskú poéziu, rozprávky a príbehy;

ZÁVER

„Príroda je oproti nám vo výhode, môže existovať bez nás, ale my bez nej nie. Skôr ako by sme mali prírode rozkazovať, by sme ju mali načúvať.“

